

แผ่นดินทอง ของคุณตา

หนังสือเสริมประสบการณ์พัฒนาการอ่านออกเขียนได้

เล่มที่ ๔

อ่านคล่องเขียนคล่อง และสื่อสารได้

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ในโอกาสฉลองพระชนมายุ ๕ รอบ ๒ เมษายน ๒๕๕๘

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

แผ่นดินทอง ของคุณตา

หนังสือเสริมประสบการณ์พัฒนาการอ่านออกเขียนได้

เล่มที่ ๔

อ่านคล่องเขียนคล่อง และสื่อสารได้

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ในโอกาสฉลองพระชนมายุ ๕ รอบ ๒ เมษายน ๒๕๕๘

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

แผ่นดินทองของคุณตา

หนังสือเสริมประสบการณ์พัฒนาการอ่านออกเขียนได้

อ่านคล่องเขียนคล่อง และสื่อสารได้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

เที่ยวทั่วไทยกับไพรและภู

บ้านพลอยสมุนไพร

หมู่บ้านเชิงตะวัน

แผ่นดินทองของคุณตา

ตุ๊ตะเปลี่ยนไป

ลิขสิทธิ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

จัดพิมพ์ สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

ISBN 978-616-395-757-3

พิมพ์ครั้งที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ ตามโครงการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทยจังหวัดชายแดนภาคใต้

จำนวนพิมพ์ ๕,๐๐๐ เล่ม

ที่ปรึกษา นายบุญรักษ์ ยอดเพชร เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

นายวินัย รอดจ่าย ข้าราชการบำนาญ

นางเบญจลักษณ์ น้ำฟ้า ผู้เชี่ยวชาญพิเศษ

นางสุกัญญา งามบรรจง ที่ปรึกษาด้านพัฒนากระบวนการเรียนรู้

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด

๗๙ ถนนงามวงศ์วาน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ๑๐๙๐๐

โทรศัพท์ ๐ ๒๕๖๑ ๔๕๖๗ ๐ ๒๕๗๙ ๕๑๐๑

คำนำ

ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็นปีมหามงคลเนื่องในโอกาสสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเจริญพระชนมายุ ๕ รอบ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักในพระมหารัชมงคล อย่่างหาที่สุดมิได้ จึงได้จัดพิมพ์หนังสือเสริมประสบการณ์พัฒนาการอ่านออกเขียนได้ อ่านคล่องเขียนคล่อง และสื่อสารได้ เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในโอกาสฉลองพระชนมายุ ๕ รอบ ๒ เมษายน ๒๕๕๘ โดยจัดพิมพ์ขึ้นละ ๕ เล่ม รวม ๓๐ เล่ม ให้เป็นหนังสือส่งเสริมทักษะภาษาไทย ด้านการอ่านและการเขียน เนื้อหาของหนังสือแต่ละเล่มจะเพิ่มศักยภาพการอ่านของนักเรียนในแต่ละระดับชั้น สอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมตามหลักค่านิยม ๑๒ ประการ ที่สำคัญคือความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ ส่งเสริมกระบวนการคิดวิเคราะห์ และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ โดยมีกิจกรรมท้ายเล่มเพื่อฝึกทักษะทางภาษา และมีหนังสือคู่มือการใช้อีก ๑ เล่ม รวม ๓๑ เล่ม บรรจุในกล่อง ซึ่งได้แจกแก่โรงเรียนในสังกัดแล้ว คณะกรรมการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทยจังหวัดชายแดนภาคใต้ ศูนย์ประสานงานและบริหารการศึกษา จังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศปบ.จชต.) พิจารณาเห็นว่าหนังสือชุดนี้เหมาะสมในการใช้เป็นสื่อฝึกทักษะการอ่าน แก่นักเรียนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ จึงจัดพิมพ์แจกเพิ่มเติมให้แก่โรงเรียนทุกสังกัดในพื้นที่จังหวัด ชายแดนภาคใต้

ในโอกาสนี้ ขอขอบคุณทุกฝ่ายที่ร่วมดำเนินการให้การจัดพิมพ์หนังสือดังกล่าวเป็นไปด้วยความ เรียบร้อยตามวัตถุประสงค์ หากมีข้อเสนอแนะประการใด โปรดแจ้งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนา

(นายบุญรักษ์ ยอดเพชร)

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๔ ตุลาคม ๒๕๖๐

ก๊วยเต็กชายวัย ๑๑ ปี อาศัยอยู่กับคุณตาและคุณยาย ในบ้านเรือนไทย
ยกพื้นสูง รอบ ๆ บ้านมีต้นไม้ร่มรื่น เสียงนกน้อยร้องเจื้อยแจ้ว พร้อมกับ
สายลมในตอนเช้าพัดโชยกลิ่นหอมของดอกไม้มาบางเบา ทำให้สดชื่นยิ่งนัก
คุณตา คุณยาย และก๊วยช่วยกันรดน้ำ พรวนดินพืชผักที่ปลูกไว้ด้วยหัวใจ
ที่เป็นสุขกับธรรมชาติและผลผลิตในแปลง

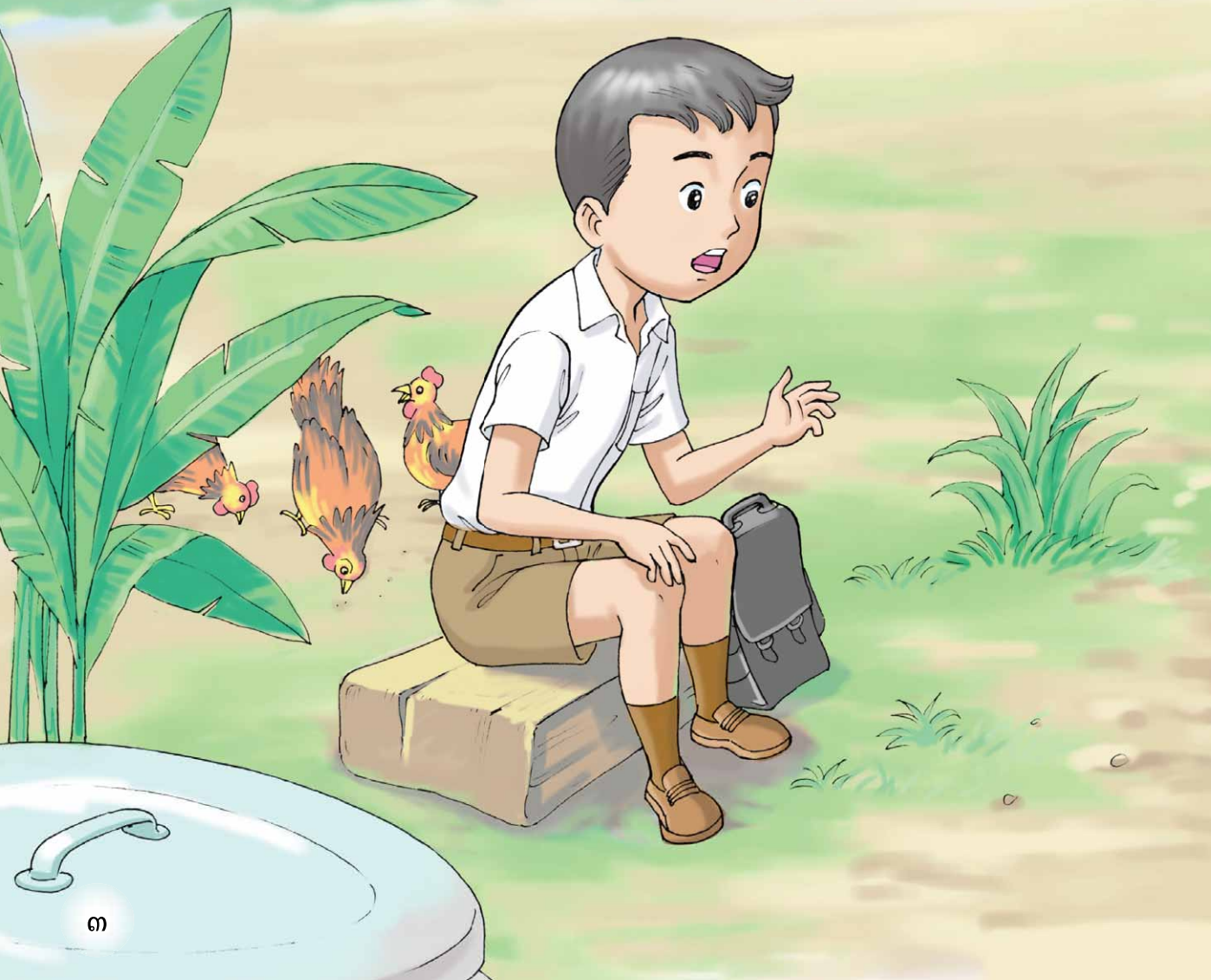

ก๊วงเป็นเด็กดี มีความขยัน มุ่งมั่นในการทำงาน ตั้งใจเรียน
มีน้ำใจ และมีจิตอาสาช่วยงานครูและเพื่อนเสมอ ทำให้ก๊วงเป็นที่รัก
ของครู และเพื่อน ๆ

หลังเลิกเรียนกลับไปถึงบ้าน กุ้งเดินไปหาคุณตาซึ่งกำลังปลดปลา
ออกจากแห กุ้งมองดูปลาที่ติดมากับแหที่คุณตาค่อย ๆ ปลดออก
ทีละตัว ๆ จนหมด

“คุณตาครับ ผมพอจะเข้าใจแล้วครับว่าจะทำรายงานเรื่อง
เศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างไร เพราะทุกวันนี้ครอบครัวเรานำ
การใช้ชีวิตโดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ
ของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร”
กุ้งเอ่ยกับคุณตาขณะที่คิดว่า แบบอย่างการใช้ชีวิตพอเพียงเป็นอย่างไร

วันนี้เป็นวันเสาร์ กุ้งตื่นแต่เช้าตรู่เช่นทุกวัน เตรียมตัว
ไปสวนกับคุณตาคุณยาย เมื่อไปถึงแล้วคุณตาพากุ้งเดินดู
รอบ ๆ สวน และเล่าถึงการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอ
เพียง เริ่มจากแบ่งที่ดินที่มีอยู่ออกเป็นสวน ๆ ไว้สำหรับทำนา
ขุดบ่อเลี้ยงปลา ปลูกผักผลไม้

“กึ่งช่วยคุณยายขนผักขึ้นรถหน้อยซิลูก” คุณตาบอกกึ่ง
“ครับคุณตา” กึ่งขานรับพร้อมกับวิ่งไปช่วยคุณยาย
ขนผักที่กองอยู่ไปวางบนรถอย่างระมัดระวังไม่ให้ผักชำเสียหาย
“คุณยายครับ ผักของเราปลอดสารพิษ ใครได้กินต้องมีความสุขดี
แน่ ๆ เลย ผมเห็นคุณยายชอบนำผักและปลาไปแบ่งให้เพื่อนบ้าน
เป็นประจำ” กึ่งพูดพร้อมกับยิ้มอย่างมีความสุข
“การแบ่งปันให้ผู้อื่นทำให้เรามีความสุขนะลูก” คุณยายพูด
ขณะที่มือก็หยิบผักจัดวางอย่างเป็นระเบียบ

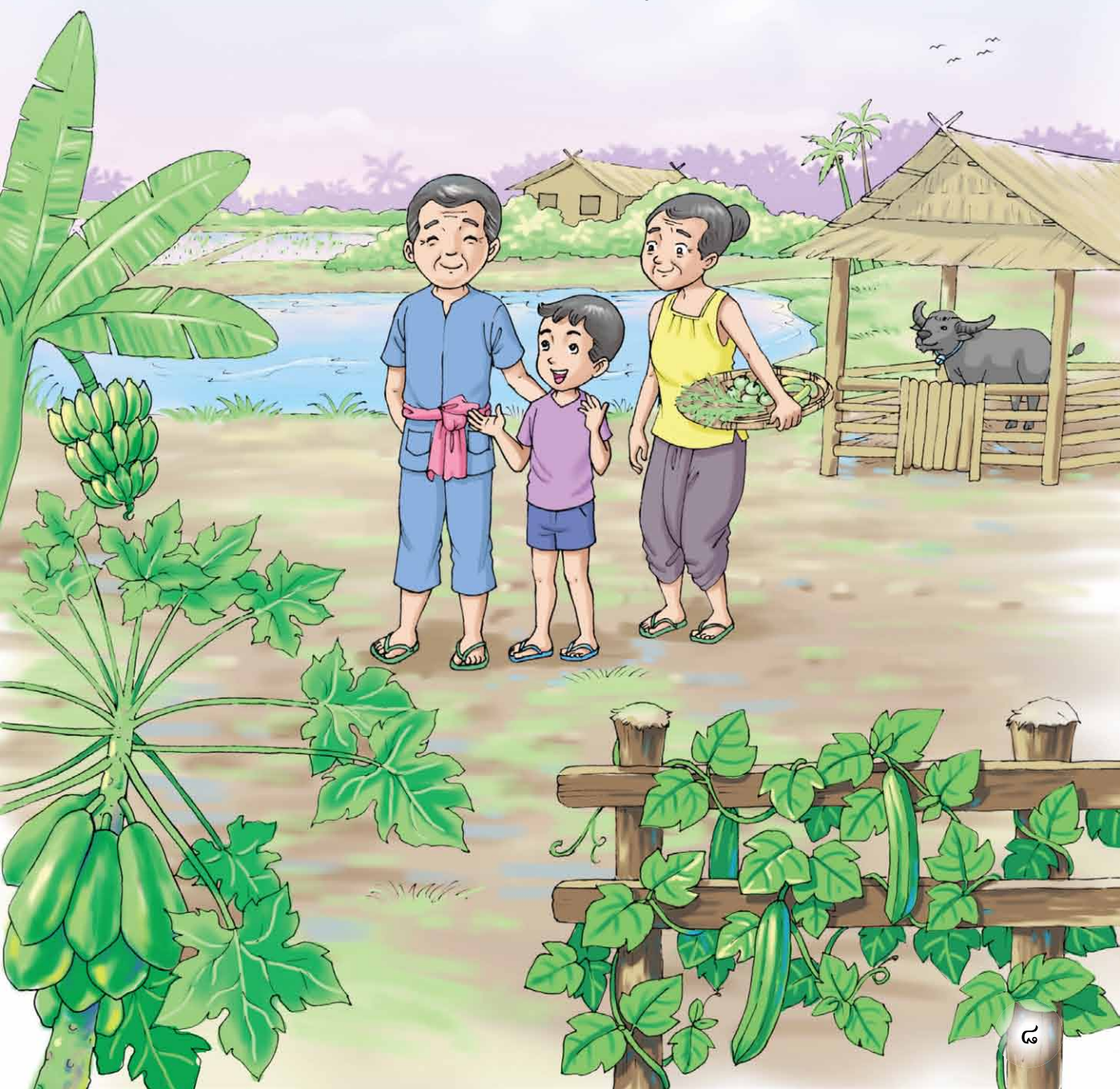

“ผักของเรามีเหลือกินเราก็แบ่งปันเพื่อนบ้าน ส่วนหนึ่ง
เราก็นำไปขายเพื่อนำเงินมาจับจ่ายใช้สอยในสิ่งที่จำเป็น ไข่ไหม
ครับคุณตา”

“หลานพูดถูกแล้ว เราต้องรู้จักการแบ่งปัน สามัคคี มีน้ำใจ
พึ่งพาอาศัยกัน และที่สำคัญให้ใช้ชีวิต และกินอยู่อย่างพอเพียง
เท่านั้นชีวิตเราก็มีความสุข” คุณตาตอบด้วยน้ำเสียงเรียบ ๆ
พร้อมกับโอบกอดกึ่งด้วยความรักและเอ็นดู

“ผมภูมิใจที่เกิดมาบนผืนแผ่นดินไทย อันมีพระมหากษัตริย์
ที่เปี่ยมด้วยพระเมตตาต่อปวงชนชาวไทย ผมสัญญาว่า
โตขึ้นผมจะเป็นคนดี และยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของ
พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร
ตามอย่างที่คุณตาคุณยายทำครับ” กุ้งพูดด้วยความตั้งใจมุ่งมั่น

“หลังจากคุยกับคุณตาแล้ว กุ้งก็วางแผนการเขียนรายงาน เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง โดยมีข้อมูลจากครอบครัวของตนเอง และค้นคว้าเพิ่มเติมจากแหล่งเรียนรู้ เช่น ห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์ เป็นต้น

คืนนี้ กุ้งสามารถเขียนรายงานได้อย่างมั่นใจ และคิดว่า รายงานนี้จะต้องเป็นรายงานที่ดีที่สุด เพราะเขียนจากชีวิตจริง ของครอบครัวที่ได้ดำเนินชีวิตตามแนวพระราชดำริของ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ตลอดมา กุ้งตั้งชื่อรายงานนี้ว่า “แผ่นดินทองของคุณตา”

อ่านคำยาก รู้ความหมาย

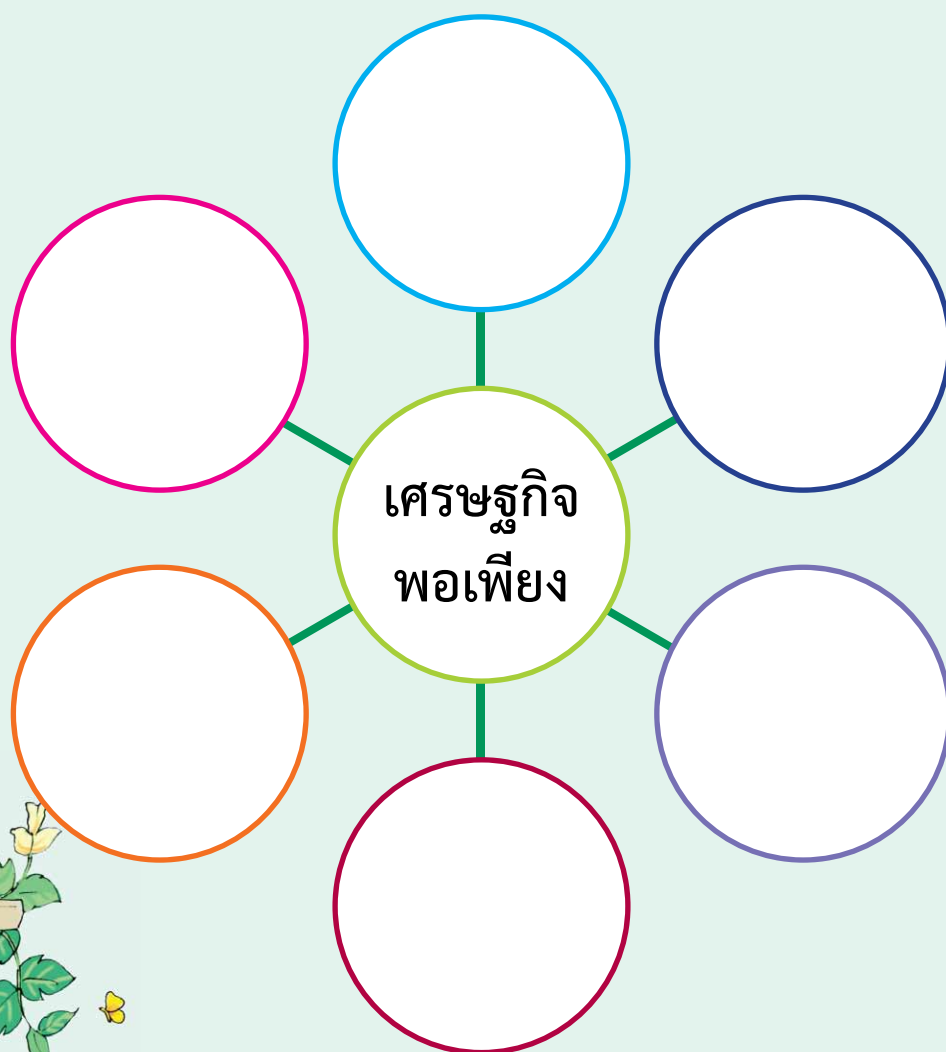

คำยาก	ความหมาย
ขยัน	หมั่น, เพียร
ช่วยเหลือ	ช่วยกิจการของเขาให้สมบูรณ์ขึ้น
ฉลาด	เฉียบแหลม, ไหวพริบดี
พระมหากษัตริย์	พระเจ้าแผ่นดิน
ภูมิใจ	กระหยิ่มใจ, รู้สึกว่ามีเกียรติยศ
ระมัดระวัง	ดูแลให้ปลอดภัย ดูแลอย่างรอบคอบ ไม่ให้พลั้งพลาด
รายงาน	เรื่องราว, รายการ บอกเรื่องของการงาน
เศรษฐกิจพอเพียง	ปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ทรงชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติแก่ประชาชนโดยยึดหลักทางสายกลาง
สัญญา	ความตกลง, ความปรองดอง ความรู้สึก, ความระลึกได้
เหตุการณ์	เรื่องที่เกิดขึ้น, เรื่องที่เกิดขึ้นอันจะทำให้ ลุกลามต่อไป

แบบฝึกการอ่าน

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนแผนภาพความคิดในหัวข้อ
“ถ้านักเรียนเห็นคำว่าเศรษฐกิจพอเพียงจะนึกถึงอะไรบ้าง”

ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
เรื่อง อนุญาตให้ใช้สื่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดทำหนังสือเสริมประสบการณ์พัฒนา
การอ่านออกเขียนได้ อ่านคล่องเขียนคล่อง และสื่อสารได้ เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
สยามบรมราชกุมารี ในโอกาสฉลองพระชนมายุ ๕ รอบ ๒ เมษายน ๒๕๕๘ เพื่อใช้เป็นสื่อเสริมทักษะ
ภาษาไทย โดยจัดพิมพ์เพิ่มเติมแจกแก่นักเรียนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้พิจารณาแล้ว อนุญาตให้ใช้หนังสือในสถานศึกษาได้

ประกาศ ณ วันที่ ๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

(นายบุญรักษ์ ยอดเพชร)

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คณะทำงาน

จัดทำหนังสือเสริมประสบการณ์พัฒนาการอ่านออกเขียนได้ อ่านคล่องเขียนคล่อง และสื่อสารได้
เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
ในโอกาสฉลองพระชนมายุ ๕ รอบ ๒ เมษายน ๒๕๕๘

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

นางอรทัย นนทฤทธิ์	ข้าราชการบำนาญ
นางทองปอน พิรา	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต ๑
นางบังอร สุธามาน	ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนสุเหร่าคลอง ๑๘ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต ๑
นางจุไรภรณ์ จันทร์จิตตะการ	ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านควนนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต ๒

บรรณาธิการ

รองศาสตราจารย์มัลลิกา ตัณฑนันท์
รองศาสตราจารย์ประพนธ์ เรืองณรงค์
รองศาสตราจารย์กุลวรา ชูพงศ์ไพโรจน์
นางสาวนิจสุดา อภินันทาภรณ์
นางสาวอรอร ฤทธิ์กลาง
นางธนาภรณ์ กอวัฒนา
นางสาววิภารัตน์ อัสวินพันเลิศ
นางสาวอรอุมา เหล่าโสด
นางสาวพิมพ์พรรณ ชุ่มสูงเนิน
นางสาวจันทร์จิรา ชัดติยะ

วาดภาพประกอบ

นางประภาสินี เจริญสกุลชัยพร